

22 вересня

День партизанської слави

День партизанської слави відзначають щорічно 22 вересня для вшанування не забутнього подвигу партизанів та підпільників і період великої Вітчизняної війни.

Ми не повинні забувати про тих людей, які пройшли скрізь найскладніші випробування, відстоювали право людей на свободу, врятували нашу країну та світ від нацизму.

З почуттям безмежної подяки й любові ми віддаємо данину поваги ветеранам антифашиського опору колишнім підпільникам і партизанам, захисникам і визволителям рідної землі – усім, кого ми з гордістю називаємо народними месниками.

Хочеться вірити, що сила духу народного народу, любов до рідної землі, проявлені у роки найстрашнішої війни людства, надихатимуть нашу молодь, майбутні покоління берегти ці традиції і примножувати їх в мирній праці заради процвітання і звеличення нашої рідної України.

Бо це частина нашої історії, за це полягло багато людей, щоб наше покоління ними пишалось, вчилися у них любити свою Батьківщину. Підпільники задля врятування жителів міст і сіл віддавали власні життя.

Нехай уроки патріотизму, уроки історії і війни нашого народу, певне, доходять до серця кожного. Дехто, можливо, вперше усвідомлює, якою ціною дісталась перемога в цій війні.

Партизанськими шляхами

рідного краю...

Багато часу минуло з тих трагічних і буремних днів, коли закінчилась Велика Вітчизняна війна.

Вже давно хлопці не грають «у війну проти фашистів», все рідше бачать кіно про ті події, та пам'ять про подвиг народу передається з покоління до покоління.

Про це нагадає і наш Томаківський історично-красназавчий музей, де розповідається про фронтовиків – партизанів, про тих, хто воював і не повернувся, про визволителів нашого краю.

У період найвищого піднесення партизанські загони і з'єднання налічували понад 50 тисяч чоловік. В цілому ж через партизанський рух за роки війни пройшло приблизно 180 – 220 тисяч чоловік.

Партизанська боротьба мала важливе значення для перемоги над фашизмом, хоч партизани й виконували не стратегічні, а допоміжні завдання.

На Дніпропетровщині центром концентрації партизанських сил були дніпровські плавні в районі Нікополя, де спільно діяли партизани Дніпропетровської, Херсонської, Запорізької областей. Керував цією роботою легендарний Микола Сташков. Згідно з архівом по Томасівському району для підпільної роботи було залишено 13 чоловік, керівник групи Губкін Федір Андрійович. Відповідно до протоколу 12 чоловік вважалися партизанами : Переяслав А.Я – командир загону уродженець с. Кисличувата Давид Павлович Кілечко – організував партизанський загін із жителів Томаківки Кисличуватої, Преображенки. Всього 35 чоловік. У цю групу був засланий фашистами зрадник, який і видав партизанів. Частина з них була розстріляна...

Проходять роки, відлітають у вічність...

Командиром другої групи Томаківських партизанів був Стус Іван Павлович (розстріляний фашистами). Активну участь у боротьбі з фашистами брав Ілля Миколайович Крутоверцев з Томаківки (розстріляний за доносом зрадника).

Партизани здійснювали велику роботу : видавали і розповсюджували листівки, виготовляли подрібні документи для військовополонених, знищували транспорт та зброю фашистів, перешкоджали вивезенню молоді до Німеччини.

30 травня 1942 року при Верховному головнокомандуванні було створено центральний штаб партизанського руху. Його український відповідник – Український штаб партизанського руху, очолюваний генералом Тимофієм Строкачем, створено 20 червня 1942 року. Зроста також підтримка з боку місцевого населення окупованих територій, бо через масові екзекуції та вивезення людей на примусові роботи до Німеччини, ставлення до німецького режиму ставало все більш негативним.

Україна стала однією з перших жертв гітлерівського плану «блискавичної війни» проти Радянського Союзу. Уже через тиждень після початку військових дій німці взяли Львів, а до середини липня контролювали всю Галичину, Західну Волинь, Буковину. Ще через неповні три місяці «впав» Київ, а на початку листопада фашиські війська захопили практично всю територію України, за винятком Ворошиловграда і північно-східного Донбасу. Погано підготовлені й слабо озброєні війська не могли стримувати натиск ворога. Перші спроби організації партизанської боротьби з німецькою окупаційною владою припадають на літо 1941 року. Створенням партизанських загонів займалися працівники НКВС та місцеві комуністи.